

UCHWAŁA Nr VIII/109/2011
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie ustalenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej

Na podstawie art. 18 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.) oraz art. 234 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) **Sejmik Województwa Opolskiego** uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się szczegółowość projektu uchwały budżetowej, wymogi dotyczące jej uzasadnienia oraz określa się materiały informacyjne składane Sejmikowi Województwa Opolskiego wraz z projektem uchwały budżetowej, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Ustala się harmonogram prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa Opolskiego i obowiązki wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych w toku prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wartości przyjęte w projekcie uchwały budżetowej muszą być zgodne z przedstawianą łącznie z nią Sejmikowi Województwa wieloletnią prognozą finansową w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Województwa.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa.

§ 5

Traci moc uchwała Nr XLVII/491/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Szczegółowość projektu uchwały budżetowej, wymogi dotyczące jej uzasadnienia i materiały informacyjne składane Sejmikowi Województwa Opolskiego wraz z projektem uchwały budżetowej

1. Uchwała budżetowa Województwa Opolskiego określa:

- 1) łączną kwotę planowanych dochodów z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych;
- 2) łączną kwotę planowanych wydatków z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych;
- 3) łączną kwotę planowanych przychodów i rozchodów;
- 4) kwotę planowanego deficytu albo planowanej nadwyżki wraz ze źródłami pokrycia deficytu albo przeznaczenia nadwyżki budżetowej;
- 5) kwotę wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartymi umowami, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez województwo;
- 6) kwotę rezerwy ogólnej i łączną kwotę rezerw celowych;
- 7) przeznaczenie środków uzyskanych z dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 8) limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na:
 - a) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu Województwa,
 - b) finansowanie planowanego deficytu budżetu Województwa,
 - c) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów,
 - d) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2. W załącznikach do uchwały budżetowej zamieszcza się:

- 1) plan dochodów, z wyszczególnieniem dochodów bieżących i majątkowych, wg ich źródeł, w układzie działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej;
- 2) plan wydatków w podziale na wydatki na zadania własne, wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych województwu odrębnymi ustawami, wydatki na realizację zadań w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,

wydatki na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem:

- a) wydatków bieżących, w szczególności na:
- wydatki jednostek budżetowych, w tym na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz na wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań,
 - dotacje na zadania bieżące,
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - wydatki współfinansowane ze środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych),
 - wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Województwo,
 - obsługę długu Województwa;

b) wydatków majątkowych.

- 3) plan przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej;
- 4) zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych, z wyodrębnieniem dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych związanych z realizacją zadań Województwa;
- 5) plan dochodów rachunku dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz wydatków nimi finansowanych, w układzie jednostek budżetowych, z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych;
- 6) plan dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na realizację zadań ujętych w Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii w szczególności określonej w pkt 1 i 2;
- 7) zestawienie utworzonych rezerw celowych.

3. Uchwała budżetowa może zawierać:

- 1) upoważnienia dla Zarządu Województwa do:
 - a) dokonywania zmian z budżecie w zakresie i na zasadach określonym w art. 258 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych,
 - b) zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy o finansach publicznych;
- 2) inne postanowienia dotyczące wykonywania budżetu.

4. Uzasadnienie projektu uchwały budżetowej Województwa Opolskiego zawiera:
- 1) założenia przyjęte przy opracowywaniu uchwały budżetowej, w tym przyjęte wskaźniki budżetowe i inne wskaźniki finansowe;
 - 2) omówienie poszczególnych źródeł dochodów ze wskazaniem sposobu i postaw ich kalkulacji;
 - 3) omówienie wydatków budżetowych, według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, zawierające:
 - uzasadnienie poszczególnych wydatków,
 - wskazanie celów, które zostaną osiągnięte dzięki ich wykonaniu,
 - wskazanie źródeł ich finansowania,
 - 4) omówienie planowanych kwot przychodów i rozchodów Województwa;
 - 5) omówienie planowanych dotacji udzielanych z budżetu Województwa;
 - 6) omówienie planów dochodów rachunku dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz wydatków nimi finansowanych;
 - 7) omówienie planu dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na realizację zadań ujętych w Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
 - 8) omówienie utworzonych rezerw celowych;
5. Materiały informacyjne składane wraz z projektem uchwały budżetowej obejmują:
- 1) przewidywane wykonanie dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem jednostek i realizacją zadań samorządu województwa w roku poprzedzającym rok planistyczny, przedstawione w wyodrębnionych kolumnach projektów planów dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów;
 - 2) wykaz wniosków do projektu budżetu złożonych przez Radnych Sejmiku z informacją, które wnioski zostały w projekcie budżetu uwzględnione;
 - 3) zestawienie obejmujące planowane na rok budżetowy i przewidywane wykonanie w roku poprzedzającym wydatki w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

**Harmonogram prac nad projektem uchwały budżetowej
Województwa Opolskiego i obowiązki wojewódzkich samorządowych
jednostek organizacyjnych w toku prac nad projektem uchwały budżetowej
Województwa**

1. Dyrektorzy jednostek budżetowych Województwa Opolskiego i dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego w terminie do dnia **20 sierpnia** roku poprzedzającego planowany rok budżetowy przedkładają Skarbnikowi Województwa informacje o przewidywanym wykonaniu za dany rok budżetowy oraz propozycję na okres planowany:
 - 1) dochodów budżetowych realizowanych przez jednostki i departamenty, w tym dotacji na zadania własne z budżetu państwa;
 - 2) dochodów i wydatków realizowanych na podstawie umów zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej;
 - 3) dochodów i wydatków zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych województwu odrębnymi ustawami;
 - 4) dochodów i wydatków na zadania realizowane z udziałem środków europejskich, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (na podstawie umowy o dofinansowanie, planowanym naborze lub podjętej decyzji przez Zarząd Województwa o realizacji zadania) po uprzednim uzgodnieniu z Departamentem Koordynacji Programów Operacyjnych w zakresie RPO WO i komponentu regionalnego PO KL;
 - 5) dochodów rachunku dochodów jednostek prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz wydatków nimi finansowanych;
 - 6) zadań do realizacji w ramach wydatków majątkowych z podziałem na zadania kontynuowane i zadania noworozpoczynane w roku budżetowym.
2. Skarbnik Województwa w terminie do dnia **20 września** opracowuje i przedkłada Zarządowi Województwa oraz departamentom Urzędu Marszałkowskiego wstępne założenia do wieloletniej prognozy finansowej oraz oparte na nich: wstępną prognozę dochodów budżetu Województwa, wstępne propozycje limitu wydatków bieżących dla poszczególnych departamentów Urzędu Marszałkowskiego i jednostek budżetowych Województwa Opolskiego oraz wstępną propozycję limitu wydatków majątkowych budżetu Województwa z wyszczególnieniem ujętych w nim zadań i listę zadań zgłoszonych do realizacji przez departamenty i jednostki budżetowe, a nie ujętych w limicie wydatków.

Powyższe dane powinny zostać opracowane na podstawie:

- informacji o przewidywanych dochodach i wydatkach w roku budżetowym złożonych przez dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego i dyrektorów jednostek budżetowych, zgodnie z punktem 1 harmonogramu,
- przewidywanego wykonania wydatków w roku poprzedzającym rok budżetowy,
- założeń przyjętych do projektu budżetu państwa.

3. Zarząd Województwa w terminie do dnia **12 października** dokonuje:

- 1) wstępnej oceny przedłożonych przez Skarbnika założeń do wieloletniej prognozy finansowej, prognozy dochodów, limitów wydatków bieżących oraz propozycji wydatków majątkowych,
- 2) weryfikacji zaproponowanych przez Skarbnika Województwa kwot limitów wydatków bieżących poszczególnych departamentów Urzędu Marszałkowskiego i jednostek budżetowych Województwa Opolskiego oraz propozycji limitu wydatków majątkowych w trakcie bezpośrednich spotkań członków Zarządu i Skarbnika Województwa z dyrektorami nadzorowanych departamentów i jednostek budżetowych.

4. Dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego w terminie do dnia **15 października** przygotowują i przekazują do Skarbnika Województwa plany wydatków zadań bieżących departamentów Urzędu Marszałkowskiego i jednostek budżetowych, do wysokości zweryfikowanych limitów. Plany te powinny posiadać akceptację właściwych członków Zarządu Województwa.

5. Radni Sejmiku Województwa, składają do Zarządu Województwa wnioski do projektu budżetu wraz z uzasadnieniem w terminie do **10 października**.

6. Skarbnik Województwa w terminie do **23 października**, w oparciu o otrzymane od Ministra Finansów i Wojewody Opolskiego informacje o wysokości planowanych dla Województwa Opolskiego kwot subwencji i dotacji celowych:

- 1) aktualizuje założenia do wieloletniej prognozy finansowej oraz prognozę dochodów budżetu Województwa,
- 2) dokonuje analizy i weryfikacji poprawności przedstawionych planów wydatków zadań bieżących departamentów i jednostek budżetowych, sporządza ich zbiorcze zestawienie, aktualizuje zestawienie proponowanych zadań do realizacji w ramach limitu wydatków majątkowych budżetu Województwa.

Sporządzone zestawienia, wraz z wykazem wniosków do projektu budżetu złożonych przez Radnych Sejmiku Województwa przedkłada Zarządowi Województwa.

7. Zarząd Województwa w terminie do **30 października** rozpatruje wnioski radnych Sejmiku Województwa, przyjmuje założenia do wieloletniej prognozy finansowej, przyjmuje ostateczną prognozę dochodów budżetu Województwa, ustala ostateczne kwoty wydatków bieżących dla departamentów i jednostek budżetowych oraz dokonuje wyboru zadań do realizacji w ramach limitu wydatków majątkowych budżetu Województwa.

8. Skarbnik Województwa w terminie do dnia **10 listopada** opracowuje i przedkłada Zarządowi Województwa projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi.
9. Zarząd Województwa w terminie do **15 listopada** przyjmuje projekt uchwały budżetowej i przekazuje ją wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi Sejmikowi Województwa Opolskiego oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej.
10. Zarząd Województwa w terminie 7 dni od przedłożenia projektu budżetu Sejmikowi Województwa przekazuje podległym jednostkom budżetowym informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych. Jednostki te w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, nie później niż do 22 grudnia opracowują projekty swoich planów finansowych.
11. Informacje określone w punktach 1, 2 i 4 powinny zostać opracowane w szczególności określonej w tabelach stanowiących integralną część załącznika nr 2 do projektu uchwały, tj.:
 - 1) w tabeli nr 1 - w odniesieniu do dochodów z wyłączeniem dochodów związanych z realizacją zadań realizowanych z udziałem środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych);
 - 2) w tabeli nr 2 - w odniesieniu do wydatków z wyłączeniem wydatków na zadania realizowane z udziałem środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych);
 - 3) w tabeli nr 3 - w odniesieniu do dotacji, udzielanych z budżetu Województwa Opolskiego z wyłączeniem dotacji na zadania realizowane z udziałem środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych);
 - 4) w tabeli nr 4 - w odniesieniu do wydatków majątkowych z wyłączeniem wydatków majątkowych na zadania realizowane z udziałem środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych);
 - 5) w tabeli nr 5 i 6 – w odniesieniu do zadań realizowanych z udziałem środków europejskich (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych);
 - 6) w tabeli nr 7 - w odniesieniu do dochodów jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i wydatków nimi finansowanych.
12. Przewodniczący Sejmiku Województwa przekazuje projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi do zaopiniowania stałym komisjom Sejmiku.
13. Komisje Sejmiku najpóźniej **15 dni** przed terminem sesji Sejmiku Województwa, na której ma być podjęta uchwała budżetowa odbywają posiedzenia, na których formułują na piśmie swoje opinie o projekcie uchwały budżetowej. Opinie poszczególnych Komisji są podstawą do sformułowania zbiorczej opinii Komisji Finansów i Mienia Województwa.

14. Komisja proponująca wprowadzenie nowego wydatku lub zwiększenie wydatku przewidzianego w projekcie uchwały budżetowej zobowiązana jest wskazać źródło jego sfinansowania.
15. Zbiorną opinię o projekcie uchwały budżetowej z uwzględnieniem opinii i wniosków poszczególnych komisji oraz wniosków radnych, które nie zostały ujęte w projekcie uchwały budżetowej, formułuje Komisja Finansów i Mienia Województwa. Opinia ta powinna zawierać uzasadnienie odrzuconych wniosków komisji i radnych.
16. W posiedzeniu Komisji Finansów i Mienia Województwa, na którym opiniowany jest projekt uchwały budżetowej, uczestniczą przewodniczący wszystkich Komisji lub ich zastępcy.
17. Komisja Finansów i Mienia Województwa najpóźniej 10 dni przed sesją Sejmiku Województwa, na której ma być podjęta uchwała budżetowa, przekazuje Zarządowi Województwa zbiorczą opinię o projekcie uchwały budżetowej w celu ustosunkowania się do zawartych w niej wniosków i wprowadzenia ewentualnych poprawek do projektu uchwały budżetowej.
18. Zarząd Województwa w terminie 7 dni przed sesją Sejmiku Województwa, na której ma być podjęta uchwała budżetowa może przedłożyć Sejmikowi autopoprawkę do projektu uchwały budżetowej.
19. Przed uchwaleniem budżetu Zarząd Województwa przedkłada Sejmikowi opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej, opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu oraz opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu wynikającej z wieloletniej prognozy finansowej i projektu uchwały budżetowej.
20. Przewodniczący Sejmiku zwołuje sesję budżetową w terminie umożliwiającym uchwalenie budżetu przed rozpoczęciem planowanego roku budżetowego, z następującym porządkiem obrad:
 - 1) omówienie przez Marszałka Województwa projektu uchwały budżetowej;
 - 2) przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej, opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu oraz opinii w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu wynikającej z wieloletniej prognozy finansowej i projektu uchwały budżetowej;
 - 3) przedstawienie opinii, o której mowa w ust. 15 przez sprawozdawcę Komisji Finansów i Mienia Województwa;
 - 4) przedstawienie autopoprawki do projektu uchwały budżetowej oraz stanowiska Zarządu Województwa do nieuwzględnionych propozycji zmian budżetu złożonych przez Komisję Finansów i Mienia Województwa;
 - 5) przedstawienie wniosków komisji i radnych, które nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Finansów i Mienia Województwa w opinii, o której mowa w ust. 15;
 - 6) dyskusja;
 - 7) głosowanie wniosków, o których mowa w pkt 5 oraz wniosków Komisji Finansów i Mienia Województwa, które nie zostały uwzględnione przez Zarząd w przedstawionej autopoprawce do projektu uchwały budżetowej;

- 8) głosowanie projektu uchwały budżetowej.
21. Poddanie pod głosowanie wniosków, o których mowa w ust. 20 pkt 5, skutkujących wprowadzeniem nowego wydatku lub zwiększeniem wydatku przewidzianego w projekcie uchwały budżetowej wymaga wcześniejszego wskazania przez wnioskodawcę źródła sfinansowania tego wydatku. Źródłem tym nie może być zwiększenie planowanych dochodów ze źródeł już istniejących.
 22. W szczególnie uzasadnionych przypadkach uchwała budżetowa może być uchwalona nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego.
 23. Zmiany kwot dotacji celowych i subwencji otrzymanych z budżetu państwa, które nastąpią po przedłożeniu Sejmikowi projektu uchwały budżetowej, zostaną wprowadzone do projektu budżetu autopoprawką Zarządu.
 24. Zarząd Województwa w terminie 30 dni od przyjęcia uchwały budżetowej przez Sejmik Województwa przyjmuje plan finansowy dochodów i wydatków budżetu Województwa Opolskiego.

Uzasadnienie

Uchwałę w sprawie ustalenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej podejmuje się na podstawie art. 18 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.) oraz art. 234 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Niniejsza uchwała zastępuje uchwałę Nr XLVII/491/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej i wprowadza zmiany do harmonogramu prac nad projektem uchwały budżetowej. Uchwała ta regulowała w ubiegłym roku po raz pierwszy tryb opracowania projektu budżetu na zasadach określonych w nowej ustawie o finansach publicznych. Propozycje zmian wynikają z doświadczeń roku ubiegłego i ich celem jest usprawnienie prac nad uchwalaniem budżetu. W stosunku do aktualnie obowiązującego harmonogramu zmiany obejmują przede wszystkim:

- wprowadzenie możliwości składania przez dyrektorów departamentów i dyrektorów jednostek budżetowych propozycji zadań do realizacji w ramach wydatków majątkowych już na początku prac nad projektem uchwały budżetowej,
- rozszerzenie zakresu materiałów przygotowywanych przez Skarbnika Województwa do dnia 20 września o wstępne założenia do wieloletniej prognozy finansowej, które stają się podstawą do przygotowania wstępnych propozycji planu dochodów i wydatków,
- wydłużenie czasu pracy Zarządu Województwa nad wstępnymi propozycjami złożonymi przez Skarbnik Województwa do dnia 12 października. Prace Zarządu Województwa nad projektem uchwały budżetowej obejmować będą wstępną ocenę złożonych przez Skarbnika materiałów oraz weryfikację zaproponowanych kwot limitów wydatków w trakcie bezpośrednich spotkań członków Zarządu i Skarbnika Województwa z dyrektorami nadzorowanych departamentów i jednostek budżetowych,
- wydłużenie do 15 października terminu przygotowania i przekazania do Skarbnika Województwa planów wydatków zadań bieżących departamentów

Urzędu Marszałkowskiego i jednostek budżetowych, do wysokości zweryfikowanych limitów,

- skrócenie do 30 października terminu rozpatrzenia przez Zarząd wniosków radnych Sejmiku Województwa, przyjęcia założeń do wieloletniej prognozy finansowej, przyjęcia ostatecznej prognozy dochodów budżetu Województwa, ustalenia ostatecznej kwoty wydatków bieżących dla departamentów i jednostek budżetowych oraz dokonania wyboru zadań do realizacji w ramach limitu wydatków majątkowych budżetu Województwa.

Wyżej wymienione zmiany w harmonogramie prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa Opolskiego mają na celu jego udoskonalenie i efektywniejsze wykorzystanie czasu przewidzianego na przygotowanie projektu uchwały budżetowej.

Proponowany tryb prac nad projektem uchwały budżetowej utrzymuje możliwość składania przez radnych Sejmiku Województwa wniosków do projektu budżetu wraz z uzasadnieniem w terminie do 10 października.

Niniejsza uchwała dokonuje się również niewielkich zmian w tabelach do załącznika nr 2 w celu poprawy jakości informacji przekazywanych do projektu budżetu przez departamenty i jednostki budżetowe.